743/06

Den 13. marts 2006 blev i sag nr. 66.889:

xxxxx xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Nordea Pension, klager over, at selskabet har ophævet forsikringen med tilbagevirkende kraft fra tegningstidspunktet.

Selskabet har ophævet forsikringen med henvisning til, at klageren afgav urigtige oplysninger ved tegning af forsikringen.

Det fremgår af sagen, at klageren den 13/5 2002 udfyldte og underskrev en Rask- og arbejdsdygtighedserklæring i forbindelse med tegning af en livsforsikring. Klageren har besvaret de stillede spørgsmål således:

"Er De indstillet til eller tilkendt invaliditetsydelse eller offentlig førtidspension?
☐ Ja ☒ Nej

Lider af sygdom eller har De helbredsmæssige gener?
☒ Ja ☐ Nej

Hvis ja, bedes De oplyse hvilke:
Allergi

Er De arbejdsdygtig?
☒ Ja ☐ Nej ☐ Andet"

2. 66.889

På Rask- og arbejdsdygtighedserklæringen er under spørgsmålene angivet:

" **De skal svare ja til spørgsmål om sygdom, hvis**

- **De har en kronisk sygdom**
  - ofte mangeårige lidelser, man ikke bliver erklæret rask for.

- **De har jævnlige gener fra en sygdom/lidelse**
  - jævnlige gener defineres som gener flere gange om året og/eller igennem flere år med jævne mellemrum.
  - sygdom/lidelse defineres som egentlig sygdom og/eller sygdomstilstande der giver helbredsmæssige gener af tilbagevendende karakter.

- **De går til behandling eller kontrol af sygdom/lidelse**
  - behandling eller kontrol er fx hos læge, kiropraktor, fysioterapeut, alternativbehandler eller anden behandler. Det gælder også, hvis der er tale om forebyggende behandling.

- **De indtager medicin for en sygdom/lidelse**

- **De er sygemeldt for tiden**
  - med undtagelse af almindelig forkølelsessygdomme, influenza og lignende."

Forsikringen blev på baggrund heraf antaget på normale vilkår.

Den 3/8 2004 søgte klageren om helbredsbetingede ydelser på grund af depression. Selskabet indhentede herefter helbredsoplysninger om klageren.

Af journal-overblik fra klagerens læge fremgår:

"**23-04-01: K Utilpashed og træthed**

Utilpashed og træthed (A04)

alm. træt, kan ikke passe sit arbejde, paraklin ia, fraset forhøjet crp - gentages dd. 8 mg/ml

...

08-05-01: T Depressiv tilstand

P76 Depressiv tilstand

Har fået det dårl. psykisk cres. cipamil 40 mg, har suic. tanker % konkrete planer - tid til samtale - dobbelt tid.

1 sygedag 19/04-01

10-05-01: K Depressiv tilstand

P76 Depressiv tilstand

samtale I - probl. med at sige fra over for familien

suic. tanker og planer men ikke aktuelt. Ny tid. Råd om psyk udrykningstj.

...

23-05-01 K Depressiv tilstand

P76 Depressiv tilstand

har nu fået cipramil 40 mg i 14 dage, og har det stadig dårlig med suicidale tanker. Har forsøgt at genoptage sit arbejde men kunne ikke samle tankerne derom, og er nu sgm. igen. Selvbebrejdelser. Psykiater mhp med. ændring."

Af de kommunale akter fremgår af generel helbredsattest dateret 10/1 2005:

"C.A. er født i R. som barn nr. 5 ud af en søskendeflok på 8. Hun er opvokset i en familie med store sociale og økonomiske problemer. Der er udtalt familiær disposition til sindslidelser. Hun har en bror der er skizofren, en anden bror der er psykotisk - ikke nærmere defineret, en søster der er mani depressiv. C. selv har hele livet lidt af depressioner. Hun har en nevø der er skizofren.

Uddannelsesmæssigt har hun 10. klasses eksamen, har været uddannet som edb-assistent og har haft skiftende arbejdspladser inden for dette område. Hun har været stabil i sine ansættelser og har flere langvarige ansættelser bag sig.

Allerede som 9-årig og som 12-årig var hun trist. I 9. klasse forsøgte hun at begå selvmord. Hun blev gravid med sit første barn som 19-årig og var deprimeret under svangerskabet, og havde en fornemmelse af at 'virkeligheden vrider sig' (psykotisk?). Ved andet svangerskab i 1979 havde hun det godt psykisk.

I 1980/1981 udviklede hun atter en depression i forb. m. skilsmisse, Hun var indlagt som dagpatient på Skt. Hans i ca. 5 mdr. Der blev ikke givet medicin. Efterfgl fik hun psykologbehandlinger, som hjemmebesøg, igennem ngl. år.

I 1986 døde hendes mor, og hun reagerede atter depressivt. Hendes døtre kom i familiepleje. C. oplyser at hun plejer at få disse udsving hvert for- og efterår. Der er opsving hvor hun er meget aktiv, ikke sover om natten.

I 1988 fik nu ny kæreste og i forbindelse med brud i 2000 blev hun indlagt på KAS N. pga. depression. Aktuelt er hun atter depressiv efter et brud med ny sambo. Hun har 13/12-05 forsøgt at begå selvmord v. indtagelse af overdosis medicin."

Selskabet har indhentet et responsum dateret 21/12 2004 fra GE Frankona Reinsurance A/S, hvoraf fremgår:

"Såfremt forsikrede ved tegningen af forsikringen i Rask- og arbejdsdygtighedserklæringen af 13. maj 2002 havde oplyst om depression siden teenagealderen, for hvilken forsikrede var hospitalsindlagt i 1980 og 1998, efterfølgende i behandling hos henholdsvis psykolog og egen læge i form af samtaleterapi og antidepressiva samt blev henvist til psykiater 23. maj 2001, ville forsikringen været blevet antaget på følgende vilkår:
D Ops / IA"

Den 11/1 2005 meddelte selskabet, at den forsikring, der var tegnet i 2002, blev ophævet med tilbagevirkende kraft, medens klageren bevarede ret til udbetaling i henhold til en tidligere tegnet pensionsordning.

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at selskabet er uberettiget til at ophæve forsikringen. Klageren har i sin klageskrivelse dateret 23/5 2005 anført, at hun ved tegningen af forsiringen gav selskabet de oplysninger, de bad om. Klageren har henvist til en udtalelse fra hendes læge. Af udtalelsen dateret 13/12 2004 fremgår:

"Jeg kan hermed oplyse at C. tidl. i sit liv i hhv. 1980 og 1998 har haft en depression. Men at hun i 2002 ikke var i behandling for depression. Dvs. på det tidspunkt da hun underskrev helbredserklæringen af 13/5-02."

Klageren har i skrivelse af 18/7 2005 anført:

"Jeg har netop i dag været hos lægen og gennemgået journalen, for at jeg bedre kan give jer de korrekte oplysninger.

Det der har affødt alle misfortolkningerne, er en statusattest, som min læge skrev til kommunen uden at hun først gennemgik min journal.

Den statusattest er blevet brugt som grundlag for al videre kommunikation til K.T. og til helbredserklæringen og så videre. Altså er de samme fejl bare blevet gentaget igen og igen.

Der står nederst på side 1 i brevet fra Nordea Liv & Pension, at jeg var trist i min barndom. Jeg var ikke mere trist end alle andre børn, hvis forældre slås og hvor børnene får lov til at sejle deres egen sø.

Jeg forsøgte ikke at begå selvmord da jeg gik i 9. klasse.

1975:
Jeg havde ikke vrangforestillinger da jeg var gravid med mit første barn.

1981:
Jeg var ikke på Sct. Hans Hospital i 6 mdr. i 1980.

1980:
Jeg fik ikke nogen psykologbehandlinger i nogle år efter 1980.

I 1986 døde min mor. Jeg følte ganske rigtigt sorg over det, men jeg var ikke i nogen form for behandling.

6. 66.889

I 1986:
Mine døtre var i pleje mens jeg tog min uddannelse. Nordea Pension vil gerne have det til at se ud som om de var 'anbragt'. Jeg valgte imidlertid selv at få pigerne passet hos K. og J. (plejefamilien, som også er mine gode venner), mens jeg tog min uddannelse. En ordning alle var tilfreds med. Især fordi min yngste datter meget ofte var syg dengang. Jeg havde ikke mulighed for, at tage mig ordentligt af hende samtidig med at jeg uddannede mig og passede arbejde ved siden af.
Min mor kunne jo af gode grunde ikke hjælpe mig med at hente pigerne fra daginstitution og alt det andet, som det kan være svært at nå, når man er alene og har en travl hverdag.

Jeg boede sammen med min 2. mand fra 1988 til 2000. Der var ikke noget brud med nogen kæreste i 1998. Ej heller var jeg indlagt nogle steder i 1998.

Foråret 2001:
Lægen henviste mig til en psykiater, men det blev aldrig nødvendigt at opsøge denne. Faktisk havde jeg helt glemt alt om det. Det er kun fordi det står i journalen, at jeg ved det. Jeg var stoppet med den antidepressive medicin fra den ene dag til den anden, det var derfor, at jeg blev dårlig. Men jeg kom mig alligevel hurtigt.

Foråret 2001:
Jeg er ikke sikker på hvad Nordea Pension mon mener med, at jeg ikke kunne passe mit arbejde. Jeg passede mit arbejde som jeg skulle.

De udsving, jeg har hvert forår og efterår er pollenallergiske reaktioner. Ikke psykiske udsving.

De oplysninger, som jeg her har givet, kan alle dokumenteres vha. min journal hos Læge B.D. ..."

Klagerens tidligere læge, B.D., har i en udtalelse dateret 9/11 2005 anført:

"Jeg har forsøgt at gennemgå det mig foreliggende materiale for at kunne kommentere/rette op de evt. fejl der har indsneget sig i bedømmelsen af ovenstående.
Jeg tillader mig at anvende hendes egne kommentarer som udgang, selvom der ikke kan udleveres oplysninger fra før 1988! C. har bedt mig komme med en redegørelse svarende til hendes egne kommentarer.

1. 1975: Det fremgår ikke af materialet at C. skulle lide af vrangforestillinger i sin graviditet i 1975.
2. Pt. var indlagt på Sct. Hans i 2 mdr. i 1981 og ikke som anført i 1980 i 6 mdr.
3. Der blev snakket om men ikke tildelt psykologassistance i efter 1980 og nogle år frem.
4. Mistede sin mor i 1986 og var naturligt nedtrykt over dette men fik ingen behandling herfor.
5. Juridisk er der jo en forskel på om et barn bliver anbragt ved det offentliges foranstaltning som en tvangsforanstaltning eller man går med til en frivillig anbringelse, som kan have mange årsager, men som kan ophæves af anbringeren uden yderligere foranstaltninger.
6. Det fremgår ikke at C. var indlagt i perioden 1998 og om noget brud med en kæreste eller mand som hun først blev skilt fra i 2000 er der vist ikke noget holdepunkt for hos mig.
7. Det fremgår ikke af journalen at C. har været til psykiater i 2001.
8. Øvrige kommentarer må efter mit skøn tages for pålydende når de fremføres af pt. selv men vi har ikke optegnelser der kan be- eller afkræfte at C. passede sit arbejde i 2001, ligesom det ikke er muligt at be- eller afkræfte hendes egen udlægning af at svingningerne i hendes humør skyldes allergi!"

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 27/6 2005 til nævnet anført:

"Det er utvivlsomt, at der er afgivet urigtige oplysninger, da forsikringen blev oprettet den 1. juni 2002 og at klageren må have indset dette. Havde vi haft de rigtige oplysninger på tegningstidspunktet, kunne forsikringen ikke være oprettet. Vi har derfor ophævet forsikringen fra tegningstidspunktet, hvilket vi mener os berettiget til efter Forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1.

8. 66.889

Selskabet har i skrivelse af 21/11 2005 i relation udtalelsen dateret 9/11 2005 fra læge B.D. anført:

> "Oplysningerne står i modstrid med de tidligere oplysninger vi har modtaget under behandlingen af forsikredes ansøgning om præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension.
>
> B.D. har brugt forsikredes egne kommentarer som udgangspunkt, og i henhold til forsikredes ønske, er redegørelsen foretaget svarende til forsikredes egne kommentarer.
>
> Der foreligger derfor ingen dokumentation, og vi fastholder derfor vores afgørelse af 27. juni 2005."

Nævnet udtaler:

Nævnet bemærker, at det af Rask- og arbejdsdygtighedserklæringen fremgår, at der skal svares ja til spørgsmålet om sygdom, hvis man har jævnlige gener fra en sygdom/lidelse, eller hvis man tager medicin derfor. Nævnet finder at måtte lægge til grund, at klageren med jævne mellemrum opsøgte læge på grund af sin depressive tilstand, og at hun var ordineret medicin for denne tilstand. Nævnet finder på den baggrund, at klageren har besvaret spørgsmålet, om hun lider af sygdom eller helbredsmæssige gener, urigtigt ved alene at oplyse om allergi. Under henvisning hertil og til responsummet fra GE Frankona Reinsurance A/S finder nævnet ikke at kunne kritisere, at selskabet har ophævet forsikringen som sket.

9. 66.889

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann